

**Силабус навчальної дисципліни
«СИСТЕМИ ЕКОЛОГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ»
Освітньо-наукової програми «Екологія»**

Галузь знань: 10 «Природничі науки»

Спеціальність: 101 «Екологія»

Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Статус дисципліни	Обов'язковий компонента ОНП
Курс	2
Семестр	3
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	3,0/90
Мова викладання	українська
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	Наукові основи організації екологічного управління
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	Метою викладання дисципліни є вивчення здобувачами освіти наукових принципів управління у галузі охорони навколишнього середовища, організації та методів екологічного управління. Здобуті професійні знання дозволять здобувачам здійснювати ефективне екологічне управління.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Основні програмні результати навчання: – ефективно застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності; – інтегрувати існуючі наукові погляди щодо екологічного управління в галузі охорони довкілля, методики і методи досліджень та адаптувати їх для розв'язання наукових завдань при проведенні дисертаційних досліджень; – формувати та демонструвати наукові погляди, планувати, вирішувати та реалізовувати на практиці оригінальне самостійне комплексне наукове дослідження з вирішення проблеми екології, яке характеризується новизною, теоретичною і практичною цінністю та сприяє розв'язанню значущих проблем науки про навколишнє середовище; – володіти комунікативними навичками, доносити професійні знання, результати власних наукових досліджень, обґрунтування і висновки як в усній так і письмовій формі, на рівні вільного спілкування в іншомовному середовищі з фахівцями та нефахівцями щодо проблем екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування, на національному так і на міжнародному рівнях.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Навчальна дисципліна «Системи екологічного управління» дає можливість здобути такі компетентності: – здатність до системного наукового світогляду, загальнокультурного кругозору, застосування сучасних методологій та методів наукової діяльності за фахом; – здатність до засвоєння концепцій, сучасних теоретичних і практичних проблем, етапів розвитку та сучасного стану наукових знань у сфері екології, охорони довкілля та удосконалення системи екологічного управління та системи управління еколого-збалансованого природокористуванням;

	– здатність формувати відповідальність за результати прийняття стратегічних управлінських рішень, пов'язаних з охороною навколишнього середовища та представляти сучасні знання та наукові результати власних досліджень, у тому числі в рамках науково-педагогічної діяльності в галузі охорони довкілля; – здатність до самовдосконалення у професійній сфері та інтелектуальній творчій діяльності, спрямованій на одержання нових знань та на пошук шляхів їх застосування в галузі екології.
Навчальна логістика	Зміст дисципліни: Тема 1. Сучасна концепція екологічного управління Тема 2. Поняття системи екологічного управління Тема 3. Стандартизація систем екологічного управління Тема 4. Види систем екологічного управління Тема 5. Особливості впровадження систем екологічного управління та контролю. Види занять: лекції, практичні заняття Методи навчання: навчальна дискусія, презентація, онлайн-навчання Форми навчання: очна, заочна
Пререквізити	Знання з основ екології, загальні та фахові знання, отримані на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівні вищої освіти
Пореквізити	Навчальна дисципліна «Системи екологічного управління» слугує основою для вивчення такої дисципліни «Наукові засади управління антропогенними ризиками». Знання з дисципліни можуть бути використані під час написання дисертаційної роботи.
Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НТБ НАУ	Навчальна та наукова література: 1. Ionut Viorel Herghiligiu, Ioan-Bogdan Robu, Marius Pislaru, Adrian Vilcu, Anca Laura Asandului, Silvia Avasilcăi and Catalin Balan. Sustainable Environmental Management System Integration and Business Performance: A Balance Assessment Approach Using Fuzzy Logic. Sustainability 2019, 11, 5311. 30 p. doi:10.3390/su11195311. 2. Terézia Pošiváková, Rudolf Hromada, Ján Pošivák, Ladislav Molnár, Jarmila Harvanová. Selected aspects of integrated environmental management. Ann Agric Environ Med. 2018. 25(3). P. 403–408. 3. Системи екологічного управління: сучасні тенденції та міжнародні стандарти. Посібник / С.В. Берзіна, І.І. Яреськовська та ін. – К: Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. – 134 с. 4. ДСТУ ISO 14001:2015. Системи екологічного управління. Вимоги та настанови щодо застосовування (ISO 14001:2015, IDT). [Чинний від 01.07.2016]. Вид. офіц.. К.: Науково-дослідний інститут метрології вимірювальних і управляючих систем (ДП «НДІ «Система»), 2016. 37 с. 5. Madzhd Svitlana. Ecological assessment of the human-transformed systems of the Irpin river / Svitlana Madzhd, Yana Kulynych, Adrian Iavniuk // Proceedings of the National Aviation University. – 2017. – N2 (71). P. 94–98. DOI: 10.18372/2306-1472.71.11752. 6. Леонід Ємець. Адміністративно-правові форми управління у сфері забезпечення екологічної безпеки держави. Адміністративне право і процес. 7. 2017. С. 62–67. 7. Федішин І.Б. Управління інноваційними проектами. Тернопіль: ТНТУ імені Івана Пулюя, 2015. 151 с. 8. Н. М. Самойленко, Д. В. Райко, В. І. Аверченко. Організація

	та управління в природоохоронній діяльності : навч. посіб. /– Харків : НТУ «ХПІ», Видавництво «Лідер», 2018. – 174 с. 9. Ващенко В.М. Чорнобиль четверте десятиліття/ Кордуба І.Б., Бондар О.І., та ін. // Монографія Київ: Державна екологічна академія післядипломної освіти – 2019 р. 10. В. Н. Ващенко. Моделирование процесса синхронного влияния смерча и землетрясения на водоем-охладитель Чернобыльской АЭС в процессе его осушения / И. Б. Кордуба, Е. А. Лоза, // Вісник Національного технічного університету "ХПІ", Серія: «Механіко-технологічні системи та комплекси», - No 33(1255)2017, - Харків НТУ «ХПІ», - 2017, - С. 108-112. 11. Ващенко В. М. Нові можливості космічного дистанційного зондування вивалів лісу смерчами на території України /Кордуба І. Б., Лоза Є. А., // Екологічна безпека. - 2018. - №26(2). - С. 20-25. 12. Ващенко В.М. Смерчі на території України та їх екологічна небезпека / Кордуба І.Б., Шпиг В.М., Лоза Є.А. // Науково-практичний журнал “Екологічні науки”, Державна екологічна академія, 2018, - №2(21), - с.5-10. 13. В.Н. Ващенко. Анализ экологического состояния водоема-охладителя Чернобыльской АЭС в процессе его осушения / Кордуба И.Б. // Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції "Нові технології в геодезії, землевпорядкуванні, лісовпорядкуванні та природокористуванні", - 6-8 жовтня 2016 р., - Ужгород-Синьєвір, - С. 389-393. 14. Ващенко В. М. Статистика смерчів на території України на основі нових даних / Кордуба І. Б., Лоза Є. А. // Геофізичний журнал. – 2018. – Vol 40, No 3. – С. 199-213. 15. Ващенко В.М. Шляхи підвищення обґрунтованості прогнозів розвитку атомної енергетики України 2020р. Журнал Екологічна безпека Кременчуцького національного університету М.Остроградського. 16. Environmental Management System Manual. Bs En ISO: 14001 2015. Version 1. Saladworks, Oak Spinney Park, Leicester, LE3 3AW. 2019. 58 p. 17. ISO 14001:2015. Environmental management systems – requirements. Guidance Document. Nøvik, Norway: Dnv Gl As, 2015. 12 p. 18. Матукова Д. Г. Еколого–економічне управління підприємством: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами » / Д. Г. Матукова. – Київ, 2014. – 20 с. 19. Берзіна С.В. Системи екологічного управління. Довідниковий посібник з впровадження міжнародних стандартів серії ISO 14000. - К.: Aiva Plus Ltd, 2009. - 62 с. 20. Ноздріна Л. В., Ящук В. І., Полотай О. І. Управління проектами: Підручник, К.: Центр учбової літератури, 2010. 432 с.
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Лекційні аудиторії, проектор, комп'ютери
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Модульна контрольна робота (денна форма навчання); підсумкова контрольна робота, контрольна (домашня робота, заочна форма навчання); екзамен.
Кафедра	Екології
Факультет	Екологічної безпеки, інженерії та технологій

Викладач(і)		ПІБ викладача: Ващенко Володимир Миколайович Посада: професор кафедри Науковий ступінь: д.ф.-м.н. Вчене звання: професор Профайл викладача: Тел.: 044-406-70-29 E-mail: nucleoroid@gmail.com Робоче місце: 5.603б
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс, викладання українською мовою	
Лінк на дисципліну	https://classroom.google.com/u/1/c/NDIyMTQ5NTk5MjE2	